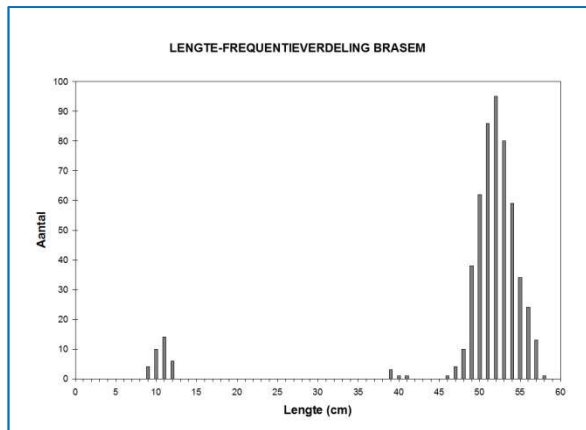

8.22. Sportvisserij en aalscholvers

Vooraf in kleinere, afgesloten viswateren kan de aanwezigheid van aalscholvers een negatief effect hebben op de visstand. Uit de vele door Sportvisserij Nederland uitgevoerde visstandbemonsteringen blijkt dat vissen van circa 10 tot 35 cm in dergelijke wateren vaak ontbreken.

Lengte-frequentieverdeling van brasem in een water met aalscholvervraat: exemplaren van 12-40 cm ontbreken

Naast het ontbreken van weggevreten vissen worden vaak vissen aangetroffen met krassen en bijtewonden, veroorzaakt door de scherpe aalscholverschnavels. De grote vissen die aan de snijvlakken van de aalscholvers zijn ontkomen, bereiken in deze wateren vaak enorme afmetingen, omdat ze dankzij het ontbreken van kleine vis veel voedsel tot hun beschikking hebben. Ook blijkt uit visstandbemonsteringen dat jonge, kleine witvis zich uitsluitend diep verscholen in de begroeiing ophoudt, wat ten koste gaat van de conditie, groei en vangbaarheid van de vis.

Het effect van aalscholverpredatie is vooral op kleinere wateren groot. Dit type water wordt vaak in het najaar gemaaid/geschoond, waardoor het water er in de winterperiode kaal bij ligt. Vissen hebben dan geen schuilplaats en worden weggevreten of verslechteren in conditie als gevolg van het vluchtgedrag en de stress waardoor uiteindelijk ook veel vis sterft. Dit is een onnatuurlijke situatie als gevolg van het maai-beheer en de kunstmatige inrichting van een water.

In viswateren die regelmatig door aalscholvers worden bezocht zijn de hengselvangsten vaak slecht. Viswaterbeheerders die de visstand willen verbeteren door het uitzetten van pootvis, zien in de meeste gevallen het aantal aalscholvers na de visuitzetting drastisch toenemen. Vervolgens zijn binnen een aantal weken de meeste uitgezette vissen opgegeten en zijn de hengselvangsten weer terug op het oude niveau.

Inrichtingsmaatregelen

Het tegengaan van de wegvaart van vis door aalscholvers is in de praktijk moeilijk. Er zijn verenigingen die vogelverschrikkers op en langs het water plaatsen, in de hoop de aalscholvers af te schrikken. Ook het spannen van draden over het water wordt toegepast, maar dat kan alleen bij kleinere viswateren.

In plaats van het weren van deze **beschermde** vogels heeft het aanbrengen van een flinke hoeveelheid **beschutting voor vis** vaak meer nut. Denk bijvoorbeeld aan het stimuleren van de begroeiing met **waterplanten** of het aanbrengen van **kunstmatige structuren** in het water.

Sportvisserij Nederland adviseert verenigingen die last ondervinden van aalscholvers om inrichtingsmaatregelen uit te voeren, die de visstand zoveel mogelijk beschermen tegen wegvaart. Zie ook het **Infoblad 8.23. Vissenbossen en andere schuilplaats voor vis**.

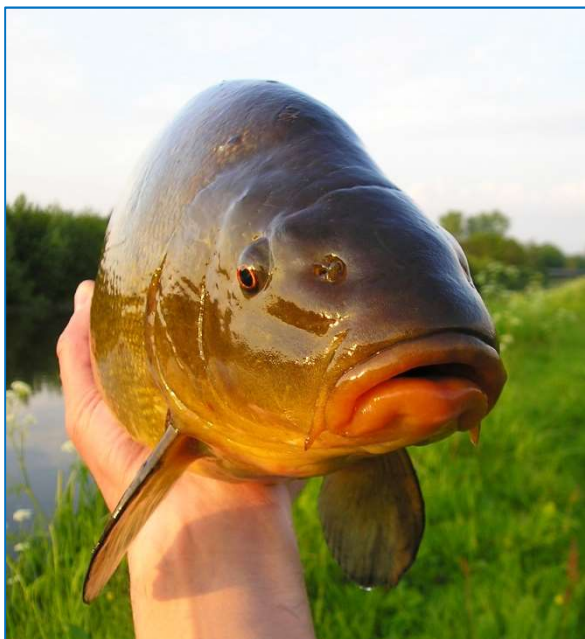

Vis uitzetten?

Veel verenigingen proberen het probleem van aalscholvervraat op te lossen door vaker vis uit te zetten. Maar hierdoor wordt de aantrekkende werking op aalscholvers juist groter; de tafel wordt steeds weer opnieuw gedekt! Verder blijkt dat de meeste door beroepsvissers – soms vishandelaren – aangeboden pootvis niet goed aardt in de relatief kleine visvijvers. Dit leidt tot een verslechterende kwaliteit van de vis en zelfs tot **vissterfte**.

Op basis van praktijkervaringen van diverse hengelsportverenigingen kan worden gesteld dat maar weinig vissoorten zich lenen voor het uitzetten in wateren die veel door aalscholvers worden bejaagd. Blankvoorn, ruisvoorn, kolblei en kleinere (< 35 cm) brasem blijkt **direct** te worden **weggevreten**. Grotere blankvoorn en brasem (bijna altijd afkomstig uit groter, stromend of brak water) **sterft vaak binnen enkele weken** omdat ze zich niet kunnen aanpassen aan hun nieuwe leefomgeving.

In plantenrijke wateren met meer dan 25 % bedekking aan waterplanten kan het beperkt uitzetten van grotere (> 35 cm) zeelt worden overwogen.

Grotere zeelten (> 35 cm) kunnen worden uitgezet in viswateren waar voldoende waterplanten aanwezig zijn om in te schuilen

Kies voor kleinere karper!

In kleinere, afgesloten viswateren met aalscholvervraat en sportvisserij als belangrijkste gebruiksfunctie, lijkt een hoge bezetting aan kleine kweekkarper de meest succesvolle manier om toch een voor de sportvisser aantrekkelijke visstand te krijgen.

Dit type beheer vraagt om een actief beheer van het viswater en de visstand met als resultaat een hoog bestand aan enerzijds niet te kleine (> 35 cm) maar anderzijds niet te grote (< 60 cm) karpers. Hiermee bied je je leden een groot, goed vangbaar karperbestand, dat aantrekkelijk is voor de jeugd, recreatievisser én de wedstrijdvisser. Deze karpers zijn prima te bevissen met zowel de (hiervoor van zwaar elastiek voorziene) vaste hengel, de feeder- als met de penhengel.

Om te voorkomen dat teveel karpers door-groeien naar een groot formaat zul je er voor moeten zorgen dat enerzijds de bezetting voldoende hoog blijft (min. 300-600 kg/ha) en anderzijds dat grotere (> 60 cm) exemplaren regelmatig worden verwijderd en elders uitgezet. Zie hiervoor verder het **infoblad** 'Beheer van hoog bezette karpervijvers'.

Karpers van 40 tot 60 centimeter zijn prachtige vissen, die zich met diverse materialen goed laten vangen door jong en oud